

1. **KIŃĄĆ** (20) *vb pf*

kiŃać (18), **kiwnać** (2); kiŃać *BierEz, Leop, BibRadz, Mącz* (2), *HistRzym* (3), *RejZwierc, SkarŻyw, MWilkHist, KochFr, BielSen, ActReg, OrzJan, RybWit, WujNT*; kiwnać *Calag*; kiŃać : kiwnać *BielKron* (1 : 1).

inf kiŃać (2). \diamond *fut* 3 *sg* kinie (2). \diamond 3 *pl* kiŃą (1). \diamond *praet* 1 *sg m* jestem kiŃął (1). \diamond 3 *sg m* kiŃął (8). *f* kiŃęła (2). \diamond *con* 3 *sg m* by kiŃął (1). \diamond *part praet act* kiŃąwszy (3).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVIII w.

Wykonać czymś *ruch w obie strony, zwłaszcza w linii pionowej; annuere, innuere Mącz, Calag* (20) : *SkiŃać. Kiwnać. Annuere, innuere. Calag* 572a.

kiŃać na kogo (2): *Krolu wielki/ ią ięstem ná krolewnę nie kiŃął HistRzym* 13. *Cf Zwrot.*

kiŃać czym (3): *kiedy kiŃął rozgå rufzwały fie okręty wołkowe z ludźmi BielKron* 122v; *Zgądnićiefz mi/ wiele rázów/ niż ieden raz minie. Mágdáléná pod namiotem żywym dufzą kinie. KochFr* 25. *Cf Zwrot.*

Zwrot: »[*na kogo*] kiŃać głową« = *znak szyderstwa* (1): *pytał iego/ proczby ná thákową krolewnę głową kiŃął. HistRzym* 13.

W przén (1) :

Zwrot: »głową kiŃać« = *wyraz rezygnacji* (1): *Szłá precz ziemiá Węgierfká/ á głową kiŃęła BielSen* 14.

a. *Jako znak umowny lub porozumiewawczy, zwykle wyrażający rozkaz lub przywołanie* (14) :

kiŃać na kogo (8): *A ieflibyś vkazał poštawę iżbyś miał wołą wziąć/ to wnet ná chłopá kinie/ nu wiedzifz Ianie do stáyniey kiedy fie pánu nie podoba. RejZwierc* 90; *ActReg* 84. *Cf kiŃać na kogo ze zdaniem dopełnieniowym, »kiŃać oczyma«.*

kiŃać na kogo ze zdaniem dopełnieniowym [*aby* (3), *by* (1), *żeby* (1)] (5): *KiŃął ná nię by milczála BierEz* D3; *Leop Act* 12/17; *BibRadz Act* 12/17; *tedy pan okrętu kiŃął ná przewozniki fwe áby go w morze wrzucili HistRzym* 128v; *WujNT Act* 12/17.

Fraza: »jeno kiŃą« = *na pierwszy rozkaz* (1): *Iefli fie podwyszy zóld żołnierzowi/ tám y zá kwartnik czći nieprzybywa/ ále fie iuz dáléy záchodzi w niewołą: leno kiŃą/ áliści fkoczyć mušifz OrzJan* 43.

Zwroty: »kiŃać głową« = *znak zgody* (1): *Ktory ná Apollonie Oycu twym rodzonym Wymogł/ żeby Słoneczne iáłnoświetne konie Z ieden dzień mógl prowadzić ku zachodniey stronie. KiŃął głową nie zchęcią Oćiec fráłowliwy/ Syn fię zátym do stáyniey rwie iáko wćiekliwy. RybGęšli* Cv.

»kiŃać głową« = *znak odmowy* (1): *Annuere capite, KiŃać głową. Mącz* 254d.

»kiŃać głową na doł« = *znak pożegnania* (1): *Annas przeżegna ręką stroże/ kiŃąwfzy głową ná doł. MWilkHist* D3v.

»kiŃać [*na kogo*] oczyma« = *mrugnąć* (1): *Innuit mihi oculis, KiŃął ná mię oczimá. Mącz* 255a.

»kiŃać ręką« = *adnuere manu Vulg* [*szyk zmienny*] (4): *Leop Act* 12/17; *Potym Cefarz Kiwnął ręką dawáiąc znák/ áby iuz przeftał mowić BielKron* [332³]; *Y idąc mimo Sędzie⁸⁰/ ręką kiŃęła mowiąc/ iákoby w ołobie Alexándrá/ czyn co chcefz. SkarŻyw* 444; *WujNT Act* 12/17.

Synonimy: *machnąć, pochylic, poruszyć, ruszyć, schylic.*

Formacje współrdzenne: odkinąć, odkinąć się, pokinąć, przekinąć, przekinąć się, skinąć; odkinać, przekinać; kiwać, pokiwać, skiwać, wskiwać.

Cf 1. **KINIENIE**

KW